

No. 42/69

Van: Mr. J. M. A. H. Luns

Aan: S
luns

MEMORANDUM

GEHEIM

cc. T
DGPZ
DGES
DIE
DEU

Déjeuner ten huize van Minister Thorn
op 12 mei 1969

Aanwezig waren de Ministers Luns, Brandt, Debré, Harmel, Nenni en Thorn, de Staatssecretarissen Zagari, Harkort en De Koster en de Chefs de Cabinet Davignon, Haberer en Directeur-Generaal Wagner.

1. De gastheer stelt aan de orde de eventuele herbenoeming van het Presidium van de Europese Commissie. De Heer Thorn wil zo mogelijk heden een besluit nemen de huidige toestand een jaar te continueren.

De Heer Nenni acht de Italiaanse wensen t.a.v. een toekomstige Italiaanse voorzitter voldoende bekend maar wil voor één jaar akkoord gaan met dit voorstel.

Nadat Nederlandse, Belgische en Duitse ministers eveneens akkoord gingen deelt Minister Debré mee, dat zijns inziens de beslissing moet worden uitgesteld. Vooraf wil hij een gesprek voeren met de Heer Rey.

Na een zekere aandrang van zijn Ambtgenoten verklaart de Franse Minister zich bereid het gesprek met de Voorzitter van de Europese Commissie nog diezelfde middag te voeren. Het bleef onduidelijk wat de Heer Debré wenste te bereiken.

Noot. Op een desbetreffende vraag van Staatssecretaris De Koster deelde de Heer Rey het volgende over het gesprek mee. De Franse Minister wenste toezeggingen betreffende de houding van de EEG over de buitenlandse politiek in het algemeen en de toetreding in het bijzonder. Nadat de Voorzitter van de Europese Commissie zeer duidelijk had geantwoord dat hij nooit bereid zal zijn enigerlei toezegging te doen tegenover de regering van een individuele lid-staat, gaf Debré een half uur lang college in Gaullistische buitenlandse politiek. Op de opmerking van de Staatssecretaris dat sommige mensen ook ná hun ambtsperiode willen regeren knikte de Heer Rey veelbetekenend.

2. Vervolgens vraagt de Heer Debré, wiens uiterlijk duidelijk getekend is door de Franse ontwikkelingen, het woord voor het hoofdpunt, namelijk de snelle voortgang die de Franse regering wenst op het gebied van de verdere ontwikkeling van de Gemeenschap. Minister Thorn moet er op toezien, dat de Europese Commissie avant 1 juli alle voorstellen indient w.o. de continuering van het Landbouwfonds, opdat de Raad nog in diezelfde maand een eerste discussie kan entameren, de PV's aan het werk kan zetten. Op deze wijze kan men in

- het najaar -

MEMORANDUM

Van: Mr. J. M. A. H. Luns

Aan:

- 2 -

het najaar beslissingen nemen en voorkomen dat er in december een congestie van besluiten ontstaat en het einde van de overgangsperiode moet worden uitgesteld.

Minister Nenni, direct hierop het woord nemend, acht de tijd thans, gedurende de Franse Presidentiële crisis maar ook tijdens de verkiezingen in de Bondsrepubliek en de formatieperiode in Bonn, weinig geschikt voor besluiten. Bovendien meent de Italiaanse regering dat niet aan alle voorwaarden voor overgang naar de definitieve fase is voldaan. Een van deze voorwaarden is het openen van onderhandelingen met de vier landen, die hierom hebben gevraagd.

Minister Debré onderbreekt: "Aucun gouvernement français" (deze 3 woorden zal hij nog 18 x bezigen) zal bereid zijn de EEG op het spel te zetten door toetreding van vier landen, zeker niet na de Britse reactie op de door de President geopende deur tegenover Ambassadeur Soames. Werkelijk belangrijk voor Europa zijn de harmonisatie van de fiscale politiek, de economische politiek en de technologie.

Minister Luns: Indien het VK het Verdrag van Rome en de sedertdien tot stand gekomen besluiten niet aanvaardt, is de Nederlandse Regering tegen toetreding. Het is echter duidelijk dat de vier kandidaten bereid zijn deze voorwaarden te aanvaarden. In 1963 was bijna een akkoord bereikt op deze basis. Ook toen hebben de Zes eerst tezamen besluiten genomen. Wij kunnen aan het VK geen zwaardere voorwaarden stellen dan aan onszelf.

Debré: Indien de toetreding in 1963 tot stand was gekomen zouden er nu nog douane-rechten in de EEG zijn en beslist geen gemeenschappelijk landbouwbeleid.

Minister Harmel wenst geen essentiële wijzigingen in de algemene lijn van de EEG te zien aangebracht. De Zes moeten zich tezamen beraden op de innerlijke versterking en voortgang van de Gemeenschap. Vervolgens zal men het eens moeten worden over de voorwaarden waarop derde landen kunnen toetreden.

Minister Brandt acht een gesprek zoals de Zes nu voeren bijzonder nuttig. Volgens de Bondsrepubliek zijn er drie onderwerpen van groot belang: 1) de uitbreiding 2) de politieke gemeenschap van de Zes met derde landen en 3) het economisch gesprek met derde landen.

- Debré -

MEMORANDUM

Van: Mr. J. M. A. H. Luns

Aan:

- 3 -

Debré interrumpeert dat Frankrijk altijd bereid is geweest een gesprek over de samenwerking met derde landen te voeren. De dossiers liggen in Parijs ook nu gereed. Zijn drie onderwerpen zijn de volgende: 1) de ruimte 2) industriële samenwerking 3) research. Er is slechts één reden waarom het gesprek met de Engelsen niet op gang is gekomen over dit onderwerp, namelijk dat het VK primair stelt de samenwerking over de Atlantische Oceaan en niet met het continent.

Vervolgens herhaalt Minister Nenni, hetgeen hij ook later in het gesprek nog enige malen zal doen, dat z.i. iedere verdere voortgang gebonden is aan het gesprek met de kandidaten. Wij kunnen niet te Londen zeggen: zo zal de EEG er in 1970 uitzien, "c'est à prendre ou à laisser". Waarom niet de komende weken het gesprek aangevangen. (Hij bindt hiermee de landbouw financiering en de toetreding).

Hierop stelt de Raadsvoorzitter voor nog avant het zomerreces te spreken over de voorwaarden van toetreding.

Minister Luns wendt zich tot zijn Franse Ambtgenoot en zegt dat Frankrijk het niet tot een crisis kan laten komen in de EEG, omdat Frankrijk Europa niet kan verlaten. Er behoeft niet zo'n groot verschil te zijn tussen de partners; de totstandkoming van de verlenging van het landbouwbeleid moet enerzijds geen prealabele voorwaarde zijn, anderzijds kunnen toetredings-onderhandelingen langer duren, zodat Engeland wel geconfronteerd wordt met verdere beslissingen, die dit land moet aanvaarden. Over het verloop van besprekingen tussen de Zes dienen tijdens de onderhandelingen de kandidaatleden volledig te worden ingelicht.

Minister Debré wil twee punten naar voren brengen. Ten eerste: er is een verschil tussen hem en Nenni, namelijk dat Frankrijk de toetreding geen voorwaarde vindt om een einde te maken aan de overgangperiode. De toetreding moet eerst onderwerp van studie zijn in de EEG. Tweede punt: het openen van onderhandelingen met derde landen moet onderworpen zijn aan de oplossing tussen de Zes van een aantal problemen, waarbij hij wederom noemt de fiscale harmonisatie en een gemeenschappelijke industrie-politiek. Onder deze voorwaarden aanvaardt Frankrijk de aanvang van onderhandelingen met Engeland. Het overgaan naar de eindfase is een kwestie die alleen de Zes regardeert en waarbij de toetreding geen rol speelt.

- Minister Nenni -

MEMORANDUM

Van: Mr. J. M. A. H. Luns

Aan:

- 4 -

Minister Nenni constateert dat Frankrijk onder zekere voorwaarden wil pogen tot een akkoord met Engeland te komen.

Minister Luns vraagt Minister Debré of er een groot verschil tussen hen bestaat, indien althans Frankrijk bereid is het gesprek te openen, waarbij het landbouwakkoord geen prealabele voorwaarde mag zijn.

Minister Debré: Niet één Franse onderhandelaar, wie dan ook, zal Engelse inspraak dulden ten aanzien van de te nemen landbouwbesluiten.

Minister Thorn stelt voor de stringente eisen van de Heer Nenni af te zwakken, de voortgang in de EEG te stimuleren opdat men in het late najaar het toetredingsgesprek kan aanvangen.

Minister Nenni insisteert op een gesprek in de zomer met de Vier, waarbij de gevolgen van de toetreding onder ogen kunnen worden gezien.

Nadat Minister Luns naar voren heeft gebracht dat geen van de aanwezigen wijziging wenst aan te brengen in de Verdragen en gesteld heeft dat de discussie bijzonder nuttig is geweest, stelt Minister Thorn voor de discussie te beëindigen zonder enige conclusie aan het einde te verbinden.

DEN HAAG, 13 mei 1969.